

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 233

25 Νοεμβρίου 1997

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΕΔΡΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

344. Προστασία των ζώων κατά τη μεταφορά σε συμμόρφωση με τις οδηγίες 91/628/ΕΟΚ και 95/29/ΕΚ του Συμβουλίου..... 1
345. Τροποποίηση και συμπλήρωση διατάξεων του Π.Δ. 599/1985 «Υγειονομικοί όροι που πρέπει να πληρούν τα νωπά κρέατα και τα προϊόντα με βάση το κρέας, προέλευσης τρίτων χωρών τα οποία εισάγονται στην Ελλάδα» (Α' 213), σε συμμόρφωση προς την οδηγία 94/59/ΕΚ της Επιτροπής. 2

ΠΡΟΕΔΡΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 344 (1)

Προστασία των ζώων κατά τη μεταφορά σε συμμόρφωση με τις οδηγίες 91/628/ΕΟΚ και 95/29/ΕΚ του Συμβουλίου.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

α. Του άρθρου 1 παρ. 1, 2, 3 του Ν. 1338/1983 «Εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου» (Α' 34), όπως παρ. 1 έχει τροποποιηθεί από το άρθρο 6 του Ν. 1440/1984 «Συμμετοχή της Ελλάδος στο κεφάλαιο, στα αποθεματικά και στις προβλεψεις της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, στο κεφάλαιο της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακος και Χάλυβος και του Οργανισμού ΕΥΡΑΤΟΜ» (Α' 70) και το άρθρο 65 του Ν. 1892/1990 (Α' 101),

β. του άρθρου 20 παρ. 1 περιπτ. 4) και 5) του Ν. 248/1914 «Περί οργάνωσης της Ζωοτεχνικής και Κτηνιατρικής Υπηρεσίας» (Α' 110), όπως συμπληρώθηκε με το άρθρο μόνο του Α.Ν. της 23.1.1936 «περί συμπλήρωσης του Ν. 248/1914» (Α' 47),

γ. του άρθρου 29Α του Ν. 1558/1986 «Κυβέρνηση και κυβερνητικά όργανα» (Α' 134), όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 27 του Ν. 2081/1992 (Α' 154) και αντικαταστάθηκε από το άρθρο 1 παρ. 2α του Ν. 2469/1997 (Α' 38),

δ. της με αριθμό 358731/1996 κοινής απόφασης του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Γεωργίας «Ανάθεση

αρμοδιοτήτων στους Υφυπουργούς Γεωργίας Δημήτριο Σωτηρήλη και Βασίλειο Γερανίδη» (Β' 939).

2. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις του παρόντος διατάγματος δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού.

3. Την με αριθμό 443/1997 γνωμοδότηση του Συμβουλίου της Επικρατείας μετά από πρόταση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και του Υφυπουργού Γεωργίας, αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

Σκοπός

Σκοπός του παρόντος διατάγματος είναι η θέσπιση όρων για την προστασία των ζώων κατά τη μεταφορά σε συμμόρφωση προς την οδηγία 91/628/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 19ης Νοεμβρίου 1991 «για την προστασία των ζώων κατά τη μεταφορά και την τροποποίηση των οδηγιών 90/425/ΕΟΚ και 91/496/ΕΟΚ» (ΕΕ αρ. L 340 της 11.12.1991, σελ. 71) και την οδηγία 95/29/ΕΚ του Συμβουλίου της 29ης Ιουνίου 1995 «για την τροποποίηση της οδηγίας 91/628/ΕΟΚ για την προστασία των ζώων κατά τη μεταφορά» (ΕΕ αρ. L 148 της 30.6.1995, σελ. 52).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

Γενικές Διατάξεις

Άρθρο 2

(άρθρο 1 της οδηγίας 91/628/ΕΟΚ και άρθρο 1 της οδηγίας 95/29/ΕΚ)

1. Το παρόν διατάγμα εφαρμόζεται στις μεταφορές:

α. των κατοικίδιων μονόπλων, βοειδών, αιγο-προβάτων και χοίρων

β) των πουλερικών και των κατοικίδιων πτηνών και κουνελιών

γ) των κατοικίδιων σκύλων και γάτων

δ) άλλων θηλαστικών και πτηνών

ε) άλλων σπονδυλωτών και ψυχρόαιμων ζώων.

2. Το παρόν διάταγμα δεν εφαρμόζεται:

α) – στις μεταφορές ζώων, που δεν έχουν οποιονδήποτε εμπορικό χαρακτήρα και σε κάθε μεμονωμένο ζώο που συνοδεύεται από φυσικό πρόσωπο, το οποίο έχει την ευθύνη για τα ζώα κατά τη μεταφορά τους

– στις μεταφορές κατοικίδιων ζώων που συνοδεύουν τον κύριο τους κατά τη διάρκεια ιδιωτικού ταξιδιού

β) - στις μεταφορές ζώων που πραγματοποιούνται σε απόσταση το πολύ 50 χλμ. από τον τόπο εκκίνησης της μεταφοράς των ζώων έως τον τόπο προορισμού

- στις μεταφορές ζώων που πραγματοποιούνται από τους κτηνοτρόφους ή εκτροφείς με αγροτικά οχήματα ή άλλα μεταφορικά μέσα που κατέχουν, στην περίπτωση, που οι γεωγραφικές συνθήκες επιβάλλουν εποχιακή μετανάστευση για ορισμένα είδη ζώων, χωρίς εμπορικό σκοπό.

Άρθρο 3

(άρθρο 2 της οδηγίας 91/628/ΕΟΚ και άρθρο 1 της οδηγίας 95/29/ΕΚ)

1. Για τους σκοπούς του παρόντος διατάγματος νοείται ως:

α. κτηνιατρικός έλεγχος: κάθε υλικός έλεγχος ή/και κάθε διοικητική διατύπωση που αφορά στα ζώα, που αναφέρονται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 του παρόντος προεδρικού διατάγματος και αποβλέπει με άμεσο ή έμμεσο τρόπο, να εξασφαλίσει την προστασία της υγείας των ανθρώπων ή των ζώων.

β. Αρμόδια Αρχή: η Δ/ση Κτηνιατρικής Αντίληψης, Φαρμάκων και Εφαρμογών της Γενικής Δ/σης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Γεωργίας και κάθε άλλη Κτηνιατρική Υπηρεσία της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης στην οποία έχει ανατεθεί η διενέργεια των κτηνιατρικών ελέγχων, καθώς και οι αρμόδιες Κτηνιατρικές Υπηρεσίες των σημείων εισόδου και εξόδου της χώρας.

γ. επίσημος κτηνίατρος. Ο κτηνίατρος που ορίζεται από το άρθρο 3 παράγραφος 5 του Π.Δ. 420/1993 (Α' 179).

2. Επίσης, νοείται ως:

α) «μεταφορικό μέσο»: τα μέρη των οδικών οχημάτων, σιδηροδρομικών οχημάτων, σκαφών και αεροσκαφών που χρησιμοποιούνται για τη φόρτωση και τη μεταφορά των ζώων, καθώς και τα κιβώτια χερσαίας, θαλασσίας ή εναέριας μεταφοράς.

β) «μεταφορά»: κάθε μετακίνηση ζώου με μεταφορικό μέσο, η οποία περιλαμβάνει φόρτωση και εκφόρτωση ζώου.

γ) «σημείο στάσης»: ο τόπος όπου διακόπτεται το ταξίδι, για να αναπαυθούν, να σιτισθούν ή να ποτισθούν τα ζώα.

δ) «σημείο μεταφόρτωσης»: ο τόπος όπου διακόπτεται η μεταφορά για να μεταφορτωθούν τα ζώα από ένα μεταφορικό μέσο σε άλλο.

ε) «τόπος αναχώρησης»: ο τόπος όπου υπό την επιφύλαξη του άρθρου 2 παρ. 2 στοιχείο β) τα ζώα φορτώνονται για πρώτη φορά στο μεταφορικό μέσο, καθώς και όλοι οι τόποι στους οποίους τα ζώα έχουν εκφορτωθεί και στεγασθεί επί εικοσιτέσσερις τουλάχιστον ώρες και όπου έχουν ποτισθεί, σιτισθεί και τύχει, ενδεχομένως, ιατρικής ή άλλης φροντίδας, εξαιρουμένων των σημείων στάσης ή μεταφόρτωσης.

Μπορούν, επίσης, να θεωρηθούν ως τόποι αναχώρησης οι αναγνωρισμένες αγορές και τα αναγνωρισμένα κέντρα συγκέντρωσης σύμφωνα με την κοινοτική νομοθεσία:

- όταν ο πρώτος τόπος φόρτωσης των ζώων απέχει λιγότερο από 50 χλμ. από τις εν λόγω αγορές ή κέντρα συγκέντρωσης,

- όταν η αναφερόμενη στην πρώτη περίπτωση απόσταση υπερβαίνει τα 50 χλμ., τα ζώα έχουν αναπαυθεί για μία περίοδο της οποίας η διάρκεια καθορίζεται σύμφωνα με

τις διατάξεις που θεσπίζονται εκάστοτε βάσει του άρθρου 17 της Οδηγίας 91/628/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ αρ. L 340) και έχουν ποτισθεί και σιτισθεί πριν επαναφορτωθούν

στ) «τόπος προορισμού»: ο τόπος όπου τα ζώα εκφορτώνονται για τελευταία φορά από το μεταφορικό μέσο, εξαιρουμένων των σημείων στάσης και των σημείων μεταφόρτωσης

ζ) «ταξίδι»: η μετακίνηση από τον τόπο αναχώρησης στον τόπο προορισμού

η) «διάρκεια ανάπαυσης»: το συνεχές χρονικό διάστημα κατά τη διάρκεια του ταξιδιού, κατά το οποίο τα ζώα δεν μετακινούνται με μεταφορικό μέσο

θ) «μεταφορέας»: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που μεταφέρει ζώα

- για λογαριασμό του, ή

- για λογαριασμό τρίτου, ή

- με παραχώρηση σε τρίτο ενός μεταφορικού μέσου για τη μεταφορά ζώων, εφόσον η μεταφορά αυτή έχει εμπορικό χαρακτήρα και κερδοσκοπική βάση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ

Μεταφορά και έλεγχοι στο έδαφος της χώρας μας και από/ή προς άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Άρθρο 4

(άρθρο 3 της οδηγίας 91/628/ΕΟΚ και άρθρο 1 της οδηγίας 95/29/ΕΚ)

1. α) Η μεταφορά των ζώων στη χώρα μας και προς ή από άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης πραγματοποιείται σύμφωνα με το παρόν διάταγμα και όσον αφορά τα ζώα που αναφέρονται στο:

- άρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχείο α), σύμφωνα με τις διατάξεις του κεφαλαίου I του Παραρτήματος,

- άρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχείο β), σύμφωνα με τις διατάξεις του κεφαλαίου II του Παραρτήματος,

- άρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχείο γ), σύμφωνα με τις διατάξεις του κεφαλαίου III του Παραρτήματος,

- άρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχείο δ), σύμφωνα με τις διατάξεις του κεφαλαίου IV του Παραρτήματος,

- άρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχείο ε), σύμφωνα με τις διατάξεις του κεφαλαίου V του Παραρτήματος,

αα) - ο χώρος που διατίθεται στα ζώα (δηλ. η πυκνότητα φόρτωσης των ζώων) να ανταποκρίνεται τουλάχιστον στα αριθμητικά δεδομένα του Κεφαλαίου VI του παραρτήματος, όσον αφορά τα ζώα και τα μέσα μεταφοράς που αναφέρονται στο εν λόγω κεφάλαιο

- η διάρκεια μεταφοράς και ανάπαυσης καθώς και τα διαστήματα τσίματος και ποτίσματος ορισμένων κατηγοριών ζώων να ανταποκρίνονται, με την επιφύλαξη των διατάξεων του κανονισμού (ΕΟΚ) αρ. 3820/85 (ΕΕ αριθ. L 370 της 31.12.1985, σελ. 1), στα δεδομένα του κεφαλαίου VII του παραρτήματος, όσον αφορά τα ζώα που αναφέρονται στο εν λόγω κεφάλαιο

β) τα ζώα μεταφέρονται μόνον εφόσον είναι ικανά για το προβλεπόμενο ταξίδι και εφόσον έχουν ληφθεί τα κατάλληλα μέτρα για την περιποίησή τους κατά τη διάρκεια του ταξιδιού και κατά την άφιξη στον τόπο προορισμού.

Ασθενή ή τραυματισμένα ζώα δεν θεωρούνται ικανά προς μεταφορά. Ωστόσο, η διάταξη αυτή δεν εφαρμόζεται:

ι) στα ελαφρώς τραυματισμένα ή ασθενή ζώα, για τα οποία η μεταφορά δεν συνιστά άσκοπη ταλαιπωρία.

ii) στα ζώα που μεταφέρονται για έρευνες, οι οποίες εγκρίνονται από την αρμόδια Αρχή

γ) σε περίπτωση ασθένειας ή τραυματισμού των ζώων κατά τη μεταφορά παρέχονται σε αυτά οι πρώτες βοήθειες το ταχύτερο δυνατό.

Ενδεχομένως, παρέχεται η προσήκουσα κτηνιατρική αγωγή και εν ανάγκη, τα ασθενή ή τραυματισμένα ζώα οδηγούνται σε επείγουσα σφαγή, κατά τρόπο που να μην υποφέρουν ασκόπως.

2. Κατά παρέκκλιση της παραγράφου 1 στοιχείο β) του παρόντος άρθρου επιτρέπεται η μεταφορά ζώων μόνο για επείγουσα κτηνιατρική αγωγή ή επείγουσα σφαγή, υπό συνθήκες μη ανταποκρινόμενες στους ορισμούς του παρόντος διατάγματος.

Η μεταφορά αυτή επιτρέπεται μόνο εφόσον τα εν λόγω ζώα δεν πρόκειται να υποφέρουν ασκόπως ή να υποστούν κακή μεταχείριση εξαιτίας της μεταφοράς.

Η αρμόδια Αρχή δύναται να επιβάλει πρόσθετους ειδικούς κανόνες μεταχείρισης των ζώων αυτών, όταν τούτο κρίνεται αναγκαίο.

Άρθρο 5

(άρθρο 4 της οδηγίας 91/628/ΕΟΚ)

Καθόλη τη διάρκεια του ταξιδιού, τα ζώα αναγνωρίζονται και καταγράφονται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 17 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του Π.Δ. 420/1993 (Α' 179) και συνοδεύονται από τα έγγραφα τα οποία προβλέπει η κείμενη νομοθεσία έτσι ώστε η αρμόδια κατά το άρθρο 3 του παρόντος διατάγματος Αρχή, να μπορεί να προσδιορίσει:

- την καταγωγή και τον κύριο των ζώων.
- τον τόπο αναχώρησης και τον τόπο προορισμού.
- την ημερομηνία και την ώρα αναχώρησης.

Άρθρο 6

(άρθρο 5 της οδηγίας 91/628/ΕΟΚ και άρθρο 1 της οδηγίας 95/29/ΕΚ)

1. Κάθε μεταφορέας υποχρεούται:

α) να έχει καταγραφεί σε μητρώο ώστε να μπορεί να ενοπιζείται σύντομα από την αρμόδια Αρχή, σε περίπτωση μη τήρησης των απαιτήσεων του παρόντος διατάγματος

β) να λαμβάνει άδεια για κάθε μεταφορά σπονδυλωτών ζώων που πραγματοποιείται σε έδαφος που περιλαμβάνεται στο παράρτημα ΣΤ' του άρθρου 84 του Π.Δ. 420/1993 (Α' 179). Η άδεια χορηγείται από την αρμόδια Αρχή του κράτους μελους, στο οποίο είναι εγκατεστημένη η επιχείρηση.

Στην περίπτωση που η επιχείρηση του μεταφορέα είναι εγκατεστημένη σε τρίτη χώρα, ο μεταφορέας λαμβάνει άδεια από την αρμόδια Αρχή κράτους μελους της Ένωσης, αφού προηγουμένως ο υπεύθυνος της επιχείρησης μεταφορέας έχει δεσμευτεί γραπτώς να τηρήσει τις ισχύουσες απαιτήσεις του παρόντος διατάγματος.

Στη σχετική γραπτή δήλωση αναφέρεται ιδίως,

- ότι ο μεταφορέας, έχει λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα προκειμένου να συμμορφωθεί στις απαιτήσεις του παρόντος διατάγματος, μέχρι τον τόπο προορισμού της μεταφοράς, και ειδικότερα στην περίπτωση εξαγωγής προς τρίτες χώρες, μέχρι τον τόπο προορισμού της μεταφοράς όπως αυτός ορίζεται από το παρόν διάταγμα

- με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 16 του παρόντος διατάγματος, κεφάλαιο Ι μέρος Α, παράγρα-

φος 6 στοιχείο β), το προσωπικό που αναφέρεται στην παράγραφο 2 στοιχείο α) του παρόντος άρθρου θα πρέπει να έχει λάβει ειδική εκπαίδευση είτε στα πλαίσια της επιχείρησης είτε από εκπαιδευτικό οργανισμό ή να διαθέτει ισοδύναμη επαγγελματική εμπειρία για το χειρισμό, τη μεταφορά σπονδυλωτών ζώων και την παροχή, σε περίπτωση ανάγκης, των κατάλληλων φροντίδων στα μεταφερόμενα ζώα

β) να μη διενεργεί ή να μην αναθέτει τη μεταφορά των ζώων υπό συνθήκες που εγκυμονούν κινδύνους τραυματισμού ή άσκοπης ταλαιπωρίας τους

γ) να χρησιμοποιεί για τη μεταφορά των ζώων που αφορά το παρόν διάταγμα, μεταφορικά μέσα που μπορούν να εξασφαλίσουν την τήρηση των απαιτήσεων του παρόντος διατάγματος ιδιαίτερα δε των απαιτήσεων που προβλέπονται στο Παράρτημα του παρόντος.

2. Ο κάθε μεταφορέας πρέπει:

α) να αναθέτει τη μεταφορά ζώντων ζώων σε προσωπικό που έχει τις επαγγελματικές γνώσεις και ικανότητες που απαιτούνται βάσει της παραγράφου 1 στοιχείο α) του παρόντος.

β) να καταρτίζει για τα ζώα που αναφέρονται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχείο α) του παρόντος διατάγματος, τα οποία πρόκειται να αποτελέσουν αντικείμενο συναλλαγής που θα πραγματοποιηθεί στο έδαφος που καθορίζεται στο παράρτημα στ' του άρθρου 84 του Π.Δ. 420/93 καθώς και σε περίπτωση που η διάρκεια του ταξιδιού υπερβαίνει τις 8 ώρες, ένα σχέδιο δρομολογίου σύμφωνα με το υποδείγμα που περιέχεται στο κεφάλαιο VIII του παραρτήματος του παρόντος διατάγματος.

Το σχέδιο δρομολογίου πρέπει να προσαρτάται στο υγειονομικό πιστοποιητικό κατά τη διάρκεια του ταξιδιού και να διευκρινίζει τα σημεία στάσης και μεταφόρτωσης.

Καταρτίζεται ένα και μόνο σχέδιο δρομολογίου σύμφωνα με το στοιχείο γ) της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου, που καλύπτει τη συνολική διάρκεια του ταξιδιού

γ) να υποβάλλει το σχέδιο δρομολογίου που αναφέρεται στο στοιχείο β) της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου στην αρμόδια Αρχή που θα εκδώσει το υγειονομικό πιστοποιητικό, επί του οποίου τίθενται οι αριθμοί των υγειονομικών πιστοποιητικών καθώς και η σφραγίδα του κτηνιάτρου του τόπου αναχώρησης. Ο κτηνίατρος κοινοποιεί επίσης την ύπαρξη του σχεδίου δρομολογίου δια του συστήματος ANIMO

δ) να εξασφαλίζει

i) ότι το πρωτότυπο του σχεδίου δρομολογίου που αναφέρεται στο στοιχείο β) της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου:

- συμπληρώνεται δεικνύοντας από τα αρμόδια πρόσωπα την κατάλληλη στιγμή

- επισυνάπτεται στο υγειονομικό πιστοποιητικό που συνοδεύει τη μεταφορά καθόλη τη διάρκεια του ταξιδιού

ii) ότι το προσωπικό στο οποίο ανατίθεται η μεταφορά:

- δηλώνει, στο σχέδιο δρομολογίου, τις ώρες και τους τόπους στους οποίους τα μεταφερόμενα ζώα ταϊστήκαν και ποτίστηκαν κατά τη διάρκεια του ταξιδιού

- έχει θεωρημένο (σφραγίδα και υπογραφή), μετά από έλεγχο από την αρμόδια Κτηνιατρική Αρχή των σημείων εξόδου, το σχέδιο δρομολογίου, - σε περίπτωση εξαγωγής ζώων προς τρίτες χώρες και εφόσον η διάρκεια μετακίνησης στο έδαφος της χώρας υπερβαίνει τις 8 ώρες. Το σχέδιο δρομολογίου θεωρείται από την αρμόδια Κτηνιατρική Αρχή των σημείων εξόδου, αφού τα ζώα έχουν ελεγχθεί

και κριθεί από την εν λόγω Αρχή, ότι είναι ικανά να συνεχίσουν το ταξίδι τους.

Τα έξοδα για τον έλεγχο αυτό βαρύνουν τον επιχειρηματία που εξάγει τα ζώα

– αποστέλλει κατά την επιστροφή το σχέδιο δρομολογίου στην αρμόδια Κτηνιατρική Αρχή του τόπου προέλευσης.

Σε περίπτωση εξαγωγών ζώων προς τρίτες χώρες δια θαλασσίας οδού και εφόσον η διάρκεια ταξιδιού υπερβαίνει τις 8 ώρες, εφαρμόζονται οι παραπάνω διατάξεις

ε) να φυλάσσει για χρονικό διάστημα, που καθορίζει η αρμόδια Κτηνιατρική Αρχή, το αντίγραφο του σχεδίου δρομολογίου που αναφέρεται στο σημείο β) της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου, ώστε να μπορεί να επιδεικνύεται σε κάθε απαίτηση της αρμόδιας Κτηνιατρικής Αρχής, για εξακρίβωση

στ) να μπορεί να αποδείξει, ανάλογα με τα μεταφερόμενα ζώα και εφόσον η απόσταση μεταφοράς απαιτεί την τήρηση των διατάξεων της παραγράφου 4 του κεφαλαίου VII του παραρτήματος του παρόντος διατάγματος, ότι έχουν ληφθεί μέτρα για την κάλυψη των αναγκών ποτίσματος και σίτισης των ζώων κατά τη διάρκεια του ταξιδιού, ακόμη και αν το δρομολόγιο τροποποιηθεί ή το ταξίδι διακοπεί για λόγους ανεξάρτητους από τη θέλησή του

ζ) εξασφαλίζει ότι τα ζώα θα μεταφερθούν στον τόπο προορισμού χωρίς καθυστέρηση

η) εξασφαλίζει, τηρουμένων των διατάξεων του κεφαλαίου III του παραρτήματος του παρόντος διατάγματος, ότι τα ζώα ειδών μη περιλαμβανόμενων στο κεφάλαιο VII του παραρτήματος του παρόντος διατάγματος, ποτιζονται και σιτίζονται καταλλήλως σε κανονικά διαστήματα διαρκούς της μεταφοράς.

3. Τα σημεία στάσης που έχουν αποφασιστεί εκ των προτέρων από το μεταφορέα ελέγχονται τακτικά από την αρμόδια Κτηνιατρική Αρχή, η οποία οφείλει επίσης να εξακριβώνει κατά πόσον τα ζώα είναι σε θέση να συνεχίσουν το ταξίδι τους.

4. Οι δαπάνες σίτισης, ποτίσματος και ανάπαυσης των ζώων βαρύνουν το μεταφορέα.

Άρθρο 7

(άρθρο 7 της οδηγίας 91/628/ΕΟΚ)

1. Σε περίπτωση απεργίας ή κάθε άλλης κατάστασης που παρεμποδίζει την εφαρμογή του παρόντος διατάγματος, λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα, προκειμένου να αποφεύγεται ή να περιορίζεται στο ελάχιστο κάθε καθυστέρηση κατά τη διάρκεια της μεταφοράς ή κάθε τάλαιπωρία των ζώων.

Ειδικά μέτρα λαμβάνονται ιδίως στους λιμένες, τους αερολιμένες, τους σιδηροδρομικούς σταθμούς, τους σταθμούς μεθοριακού ελέγχου, που αναφέρονται στο άρθρο 59 του διατάγματος 420/1993, ώστε να επιταχύνεται η μεταφορά των ζώων, υπό όρους σύμφωνους με τις απαιτήσεις του παρόντος διατάγματος.

2. Με την επιφύλαξη άλλων υγειονομικών απαιτήσεων που προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις η αποστολή των ζώων διακόπτεται μόνο εάν αυτό είναι απαραίτητο για την καλή διαβίωση των ζώων.

Όταν η αποστολή των ζώων πρέπει να διακοπεί για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο από δύο ώρες, λαμβάνονται τα απαραίτητα μέτρα, από τον υπεύθυνο της μεταφοράς,

ώστε να παρέχεται περιποίηση στα ζώα και, εφόσον είναι αναγκαίο, να εκφορτώνονται και να στεγάζονται.

Άρθρο 8

(άρθρο 8 της οδηγίας 91/628/ΕΟΚ και άρθρο 1 της οδηγίας 95/29/ΕΚ)

Τηρουμένων των αρχών και των κανόνων ελέγχου που ορίζει το Π.Δ. 420/1993 οι αρμόδιες κατά το άρθρο 2 του παρόντος διατάγματος Κτηνιατρικές Αρχές, ελέγχουν εάν τηρούνται τα προβλεπόμενα από τις διατάξεις του παρόντος διατάγματος επιθεωρώντας χωρίς διακρίσεις:

α) τα μεταφορικά μέσα και τα ζώα κατά τη διάρκεια της οδικής μεταφοράς,

β) τα μεταφορικά μέσα και τα ζώα κατά την άφιξή τους στους τόπους προορισμού

γ) τα μεταφορικά μέσα και τα ζώα στις αγορές, τους τόπους αναχώρησης, στα σημεία στάσης και στα σημεία μεταφόρτωσης

δ) τις ενδείξεις που αναγράφονται στα συνοδευτικά έγγραφα.

Οι επιθεωρήσεις αυτές πρέπει να αφορούν επαρκές δείγμα των ζώων που μεταφέρονται στη χώρα και μπορούν να διεξάγονται ταυτόχρονα με τους ελέγχους που διενεργούνται για άλλους σκοπούς. Η Δ/νση Κτηνιατρικής Αντίληψης Φαρμάκων και Εφαρμογών της Γενικής Δ/νσης Κτηνιατρικής του Υπ. Γεωργίας, υποβάλλει στην Επιτροπή ετήσια έκθεση στην οποία δηλώνεται ο αριθμός των παραβάσεων που διαπιστώθηκαν από τις αρμόδιες κατά το άρθρο 3 του παρόντος διατάγματος Κτηνιατρικές Αρχές, κατά τη διάρκεια του προηγούμενου ημερολογιακού έτους για καθένα από τα στοιχεία α), β), γ), δ) και αναφέρονται λεπτομερή στοιχεία για κάθε διαπιστωθείσα παράβαση καθώς και τα επακόλουθα μέτρα που ελήφθησαν από τις παραπάνω Κτηνιατρικές Αρχές.

Εξάλλου κατά τη διάρκεια της μεταφοράς μπορούν να διενεργούνται έλεγχοι των ζώων και των μεταφορικών μέσων στο έδαφος της χώρας, εφόσον οι αρμόδιες κατά το άρθρο 3 του παρόντος διατάγματος Κτηνιατρικές Αρχές διαθέτουν πληροφορίες που τους επιτρέπουν να συναγάγουν ότι υπάρχει παράβαση.

Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν αφορούν τους ελέγχους που διενεργούνται στα πλαίσια των αποστολών που εκτελούνται χωρίς διάκριση από τις Αρχές που είναι επιφορτισμένες με τη γενική εφαρμογή των νόμων στη χώρα.

Άρθρο 9

(άρθρο 9 της οδηγίας 91/628/ΕΟΚ και άρθρο 1 της οδηγίας 95/29/ΕΚ)

1. Εάν κατά τη μεταφορά διαπιστωθεί ότι δεν τηρούνται ή ότι δεν έχουν τηρηθεί οι διατάξεις του παρόντος διατάγματος, οι αρμόδιες κατά το άρθρο 3 του παρόντος διατάγματος Κτηνιατρικές Αρχές του τόπου, όπου γίνεται η διαπίστωση, απαιτούν από τους υπευθύνους του μεταφορικού μέσου να λάβουν κάθε μέτρο, που οι ίδιες κρίνουν αναγκαίο για την εξασφάλιση της καλής διαβίωσης των μεταφερομένων ζώων.

Αναλόγως των περιπτώσεων, τα μέτρα αυτά μπορεί να συνίστανται σε ότι χρειάζεται, προκειμένου:

α) να ολοκληρωθεί το ταξίδι ή να επιστρέψουν τα ζώα στον τόπο αναχώρησης από τον πιο σύντομο δρόμο, εφόσον αυτό δεν προκαλεί άσκοπη τάλαιπωρία των ζώων.

β) να στεγασθούν προσηκόντως τα ζώα και να τους παρασχεθεί η αναγκαία περιποίηση μέχρι να επιλυθεί το πρόβλημα,

γ) να σφαγούν τα ζώα χωρίς ταλαιπωρία. Ο προορισμός και η χρήση των σφαγίων αυτών των ζώων γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Π.Δ. 599/1985 (Α' 213).

Κάθε μέτρο που λαμβάνεται κοινοποιείται από την αρμόδια Αρχή μέσω του δικτύου ANIMO.

2. Εάν ο υπεύθυνος της μεταφοράς δεν τηρήσει τις οδηγίες της αρμόδιας κατά το άρθρο 3 του παρόντος διατάγματος Κτηνιατρικής Αρχής, η τελευταία θέτει σε εφαρμογή τα μέτρα της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου και του Παραρτήματος Ι του παρόντος προεδρικού διατάγματος και ενεργεί για την είσπραξη των εξόδων, που προκύπτουν από την εκτέλεσή τους και βαρύνουν τον υπεύθυνο της μεταφοράς. Τα έξοδα αυτά βεβαιώνονται από τον προϊστάμενο της Κτηνιατρικής Αρχής ως δημόσιο έσοδο και εισπράττονται κατά τις διατάξεις του ΚΕΔΕ.

3. Το παρόν διάταγμα δεν θίγει τη δυνατότητα άσκησης των ενδίκων μέσων που προβλέπει η ισχύουσα νομοθεσία κατά των αποφάσεων των αρμοδίων Αρχών.

Οι αποφάσεις που λαμβάνονται από τις αρμόδιες του άρθρου 3 του παρόντος διατάγματος Κτηνιατρικές Αρχές πρέπει να κοινοποιούνται, με ταυτόχρονη μνεία των λόγων που περιλαμβάνονται στον κατάλογο αποστολέα ή τον εντολοδόχο του καθώς και στην αρμόδια Αρχή του κράτους μέλους αποστολής.

Εάν ο αποστολέας ή ο εντολοδόχος του υποβάλλει σχετική αίτηση, οι αιτιολογημένες αποφάσεις πρέπει να του ανακοινώνονται γραπτώς με μνεία των ενδίκων μέσων που προβλέπει η κείμενη νομοθεσία, καθώς και του τύπου και των προθεσμιών μέσα στις οποίες πρέπει να ασκηθούν αυτά τα ένδικα μέσα.

Σε περίπτωση διαφοράς και εάν τα δύο μέρη συμφωνούν, μπορούν εντός προθεσμίας ενός μηνός το αργότερο, να υποβάλλουν τη διαφορά στην κρίση εμπειρογνώμονος που περιλαμβάνεται στον κατάλογο εμπειρογνώμωνων της Κοινότητας, που καταρτίζεται σύμφωνα με την κοινοτική διαδικασία.

Ο εμπειρογνώμονας αναλαμβάνει να διατυπώσει τη γνώμη του εντός προθεσμίας 72 ωρών το αργότερο.

Τα μέρη συμμορφώνονται προς τη γνωμοδότηση του εμπειρογνώμονα τηρουμένης της κείμενης κτηνιατρικής νομοθεσίας.

Άρθρο 10

(άρθρο 10 της οδηγίας 91/628/ΕΟΚ και άρθρο 1 της οδηγίας 95/29/ΕΚ)

Οι αρμόδιες κατά το άρθρο 3 του παρόντος διατάγματος Κτηνιατρικές Αρχές παρέχουν κάθε αναγκαία συνδρομή στους πραγματογνώμονες Κτηνιάτρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που πραγματοποιούν επιτόπιους ελέγχους στη χώρα μας προκειμένου να εκπληρώσουν την αποστολή τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ

Εισαγωγές από τρίτες χώρες

Άρθρο 11

(άρθρο 11 της οδηγίας 91/628/ΕΟΚ και άρθρο 1 της οδηγίας 95/29/ΕΚ)

1. Οι κανόνες που προβλέπονται από το Π.Δ. 420/1993

Κεφάλαιο ΙV Μέρος Δ και ιδίως όσοι αναφέρονται στην οργάνωση και στις συνέπειες των ελέγχων εφαρμόζονται και στις εισαγωγές από τρίτες χώρες.

2. Η εισαγωγή, η διαμετακόμιση και η μεταφορά εντός και διαμέσου του εδάφους της χώρας ζώντων ζώων που καλύπτονται από το παρόν διάταγμα και προέρχονται από τρίτες χώρες επιτρέπεται μόνο αν ο μεταφορέας:

– δεσμεύεται γραπτώς να τηρεί τους όρους του παρόντος διατάγματος, ιδιαίτερα τις διατάξεις του άρθρου 6 του παρόντος διατάγματος και έχει λάβει μέτρα προς το σκοπό αυτό

– υποβάλλει σχέδιο δρομολογίου σύμφωνα με το άρθρο 6 του παρόντος διατάγματος.

3. Ο υπεύθυνος κτηνίατρος του μεθοριακού σταθμού ελέγχου κατά τον έλεγχο της τήρησης των υποχρεώσεων που προβλέπονται από την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου, εξακριβώνει κατά πόσον τηρούνται οι όροι καλής διαβίωσης των ζώων. Σε περίπτωση που διαπιστώσει ότι δεν πληρούνται οι απαιτήσεις, όσον αφορά το πότισμα και τη σίτιση των ζώων, λαμβάνει με έξοδα του υπευθύνου μεταφοράς τα μέτρα του άρθρου 9 του παρόντος διατάγματος.

Τελικές διατάξεις

Άρθρο 12

(άρθρο 12 της οδηγίας 91/628/ΕΟΚ)

Οι κανόνες και οι διαδικασίες ενημέρωσης που προβλέπονται από το Π.Δ. 36/1992 (Α' 17) εφαρμόζονται αναλόγως για τους σκοπούς του παρόντος διατάγματος.

Άρθρο 13

(άρθρο 18 της οδηγίας 91/628/ΕΟΚ και άρθρο 1 της οδηγίας 95/29/ΕΚ)

1. Οι παραβάτες των διατάξεων των άρθρων 4, 6, 11 του παρόντος διατάγματος τιμωρούνται με πρόστιμο 1.000.000 - 5.000.000 δραχμών κατά περίπτωση. Το εν λόγω πρόστιμο επιβάλλεται με αιτιολογημένη απόφαση της αρμόδιας Κτηνιατρικής Αρχής, που εκδίδεται αφού ληφθούν υπόψη οι απόψεις του ενδιαφερομένου. Η απόφαση αυτή είναι προσωρινώς εκτελεστή ανεξάρτητα από την άσκηση των ενδίκων μέσων και γνωστοποιείται νομίμως στον ενδιαφερόμενο. Τα πρόστιμα βεβαιούνται ως έσοδο του Κεντρικού Ταμείου Γεωργίας, Κτηνοτροφίας και Δασών και εισπράττονται κατά τις διατάξεις περί είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ΚΕΔΕ).

2. Σε περίπτωση επανειλημμένων παραβάσεων των διατάξεων του παρόντος διατάγματος ή παραβάσεων που συνεπάγονται σημαντική ταλαιπωρία για τα ζώα, αναστέλλεται η αναφερόμενη στην παράγραφο 1 στοιχείο β) του άρθρου 6 του παρόντος διατάγματος άδεια του μεταφορέα για χρονική περίοδο από 1 έως 5 χρόνια και μπορεί να φθάσει μέχρι και την οριστική αφαίρεση της εν λόγω άδειας.

3. Σε περίπτωση που διαπιστώνεται στον τόπο διαμετακόμισης ή προορισμού από την κατά το άρθρο 3 του παρόντος διατάγματος αρμόδια Κτηνιατρική Αρχή ότι μια μεταφορική επιχείρηση δεν τηρεί τις διατάξεις του παρόντος διατάγματος, διενεργείται χωρίς καθυστέρηση επαφή με την αρμόδια αρχή του κράτους - μέλους εγχοίσεως. Η τελευταία λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα και ιδίως όσα προβλέπονται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου. Στη συνέχεια, ανακοινώνει στην αρμόδια αρχή του

τόπου διαμετακομίσεως ή προορισμού, όπου διαπιστώθηκε η παράβαση και στην Επιτροπή τη ληφθείσα απόφαση και την αιτιολόγησή της.

Σε περίπτωση διαπίστωσης σοβαρών ή επανειλημμένων παραβάσεων, στο έδαφος της χώρας μας και εφόσον έχουν εξαντληθεί όλες οι δυνατότητες που προσφέρει η αμοιβαία συνδρομή και κατόπιν επαφών των ενδιαφερομένων μερών με την Επιτροπή, η αρμόδια Κτηνιατρική Αρχή κατά την έννοια της παραγράφου 1 σημείο β του άρθρου 3 του παρόντος διατάγματος μπορεί να απαγορεύσει προσωρινά τη μεταφορά ζώων στην περιοχή δικαιοδοσίας της από τον παραβάτη μεταφορέα.

Άρθρο 14

(άρθρο 19 της οδηγίας 91/628)

Το παρόν διάταγμα εφαρμόζεται με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων που απορρέουν από την τελωνειακή νομοθεσία.

Άρθρο 15

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος διατάγματος καταργείται η Υ.Α. 350762/1985 (Β' 22) και το Π.Δ. 52/1995 (Α' 39).

Άρθρο 16

Το Παράρτημα που ακολουθεί αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του παρόντος διατάγματος και έχει ως ακολούθως.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

ΚΑΤΟΙΚΙΔΙΑ, ΜΟΝΟΠΛΑ, ΒΟΟΕΙΔΗ, ΑΙΓΟΠΡΟΒΑΤΑ ΚΑΙ ΧΟΙΡΟΙ

Α. Γενικές διατάξεις

1. Τα ζώα τα οποία προβλέπεται να γεννήσουν κατά τη διάρκεια της μεταφοράς ή τα οποία έχουν γεννήσει κατά τις προηγούμενες ώρες, καθώς και τα νεογέννητα ζώα των οποίων ο ομφαλός δεν έχει επούλωθει πλήρως, δεν θεωρούνται ικανά για μεταφορά.

2. α) Τα ζώα πρέπει να έχουν στη διάθεσή τους αρκετό χώρο ώστε να μπορούν να στέκονται όρθια στη φυσική τους στάση και, ενδεχομένως, να προστατεύονται με κικλιδώματα από τους κραδασμούς του μεταφορικού μέσου. Πρέπει επίσης να έχουν χώρο για να ξαπλώνουν εκτός εάν ειδικές περιστάσεις που αφορούν την προστασία των ζώων επιβάλλουν το αντίθετο.

β) η κατασκευή και ο χειρισμός των μεταφορικών μέσων και των κιβωτίων πρέπει να εξασφαλίζουν την προστασία των ζώων έναντι δυσμενών καιρικών συνθηκών και μεγάλων κλιματικών διακυμάνσεων. Ο εξαερισμός και ο όγκος του περιβάλλοντος χώρου πρέπει να προσαρμόζονται στις συνθήκες μεταφοράς και να είναι κατάλληλοι για το είδος των μεταφερόμενων ζώων.

«Στο εσωτερικό του διαμερισματος των ζώων και κάθε επιπέδου του πρέπει να προβλέπεται επαρκής ελεύθερος χώρος ώστε να εξασφαλίζεται κατάλληλος εξαερισμός επάνω από τα ζώα, όταν αυτά βρίσκονται σε φυσική όρθια θέση ώστε να μην εμποδίζονται σε καμία περίπτωση οι φυσικές τους κινήσεις».

γ) τα μεταφορικά μέσα και τα κιβώτια πρέπει να μπορούν να καθαρίζονται εύκολα, να μην επιτρέπουν τη δια-

φυγή των ζώων και να είναι κατασκευασμένα και εξοπλισμένα ούτως ώστε να αποφεύγεται οποιοσδήποτε τραυματισμός και άσκοπη ταλαιπωρία των ζώων και να εξασφαλίζεται η ασφάλειά τους. Τα κιβώτια που χρησιμοποιούνται για τη μεταφορά των ζώων πρέπει να φέρουν σήμα το οποίο να υποδεικνύει την παρουσία ζωντανών ζώων καθώς και σήμα που να δείχνει τη θέση τους. Πρέπει να επιτρέπουν την επιθεώρηση και την παροχή των αναγκαίων φροντίδων στα ζώα και να είναι τοποθετημένα κατά τρόπο που να μην παρεμποδίζει τον αερισμό. Κατά τη διάρκεια της μεταφοράς και των χειρισμών, τα κιβώτια πρέπει να βρίσκονται πάντοτε σε κατακόρυφη θέση και να μην υφίστανται βίαιους κλονισμούς και προσκρούσεις.

δ) κατά τη διάρκεια της μεταφοράς τα ζώα πρέπει να ποτίζονται και να σιτίζονται κατάλληλα σύμφωνα με τα σχετικά διαστήματα που ορίζονται στο κεφάλαιο VII.

ε) τα μονόπλα πρέπει να φέρουν καπίστρι κατά τη διάρκεια της μεταφοράς. Η διάταξη αυτή δεν είναι υποχρεωτική όταν πρόκειται για μη δαμασμένα πουλάρια, ή όταν τα ζώα μεταφέρονται σε ατομικά κιβώτια.

στ) όταν τα ζώα είναι προσδεδμεμένα, τα χρησιμοποιούμενα μέσα πρόδεσης, πρέπει να είναι αρκετά ανθεκτικά ώστε να μην σπάνε κατά τη διάρκεια μεταφοράς υπό φυσιολογικές συνθήκες, και να έχουν αρκετό μήκος ώστε τα ζώα να μπορούν, εάν είναι αναγκαίο, να ξαπλώνουν, να τρώγουν και να πίνουν, να είναι δε σχεδιασμένα με τρόπο που να μην υπάρχει κίνδυνο στραγγαλισμού ή τραυματισμού. Τα ζώα δεν πρέπει να είναι δεμένα από τα κέρατα, ή με κρίκους από τη μύτη.

ζ) τα μονόπλα πρέπει να μεταφέρονται σε ειδικά ατομικά ιπποφορεία ή κιβώτια σχεδιασμένα ώστε να προστατεύουν τα ζώα από τους κραδασμούς. Ωστόσο, τα ζώα αυτά μπορούν να μεταφέρονται καθ' ομάδες· στην περίπτωση αυτή, θα πρέπει να λαμβάνεται μέριμνα ώστε να μην μεταφέρονται μαζί ζώα που είναι εχθρικά μεταξύ τους ή, στην περίπτωση που μεταφέρονται μαζί, να μην έχουν πεταλωμένες τις οπίσθιες σπλές τους.

η) τα μονόπλα δεν πρέπει να μεταφέρονται σε οχήματα με πολλά επίπεδα.

3. α) Όταν ζώα διαφόρων ειδών μεταφέρονται στο ίδιο μεταφορικό μέσο, πρέπει να χωρίζονται ανάλογα με το είδος, εκτός εάν πρόκειται για ζώα που έχουν συνηθίσει να ζουν μαζί και να δυσφορούν εάν χωρίζονται. Επίσης, πρέπει να λαμβάνονται ειδικά μέτρα για να αποφεύγονται προβλήματα που ενδέχεται να ανακύψουν κατά τη μεταφορά, στο ίδιο μεταφορικό μέσο, ειδών τα οποία, από τη φύση τους, εχθρεύονται το ένα το άλλο. Όταν ζώα διαφόρων ηλικιών μεταφέρονται στο ίδιο μεταφορικό μέσο, τα νεαρά ζώα πρέπει να διαχωρίζονται από τα ενήλικα· ο περιορισμός αυτός όμως δεν εφαρμόζεται στα θηλυκά ζώα που ταξιδεύουν με μικρά τα οποία θηλάζουν. Τα μη ευνοηχισμένα ενήλικα αρσενικά ζώα πρέπει να διαχωρίζονται από τα θηλυκά. Οι κάπροι αναπαραγωγής πρέπει να διαχωρίζονται μεταξύ τους. Το ίδιο ισχύει και για τους επιβητορες. Οι διατάξεις αυτές εφαρμόζονται μόνον εφόσον τα ζώα δεν έχουν εκτραφεί καθ' ομάδες που μπορούν να συνυπάρχουν ή δεν έχουν συνηθίσει να ζουν μεταξύ τους.

β) στα χωρίσματα στα οποία βρίσκονται τα ζώα, δεν πρέπει να φορτώνονται εμπορεύματα τα οποία ενδέχεται να θέσουν σε κίνδυνο την καλή διαβίωση των ζώων.

4. Για τη φόρτωση και εκφόρτωση των ζώων πρέπει να χρησιμοποιείται κατάλληλος εξοπλισμός όπως γέφυρες,

ράμπες ή διάδρομοι. Ο εξοπλισμός πρέπει να έχει αντιολισθητικό δάπεδο και, εάν είναι ανάγκη, να φέρει πλάγια προστατευτικά κιγκλιδώματα. Κατά τη διάρκεια της μεταφοράς τα ζώα δεν πρέπει να κρέμονται με μηχανικά μέσα ούτε να ανυψώνονται ή να σύρονται από το κεφάλι, τα κέρατα, τα πόδια, την ουρά ή το τρίχωμα. Επίσης να αποφεύγεται στο μέτρο του δυνατού η χρήση συσκευών που παράγουν ηλεκτρικές εκκενώσεις.

5. Το δάπεδο των μεταφορικών μέσων ή των κιβωτίων πρέπει να είναι αρκετά στερεό για να αντέχει το βάρος των μεταφερόμενων ζώων, επίσης δε να μην είναι ολισθηρό· εάν το δάπεδο έχει κενά ή τρύπες, δεν πρέπει να έχει αιχμές που θα μπορούσαν να τραυματίσουν τα ζώα. Το δάπεδο πρέπει να καλύπτεται από επαρκή στρωμή για την απορρόφηση των περιπτώματων, εκτός εάν αυτή μπορεί να αντικατασταθεί από άλλο μέσο που θα παρουσιάζει τουλάχιστον τα ίδια πλεονεκτήματα ή εάν τα περιπτώματα απομακρύνονται τακτικά.

6. Για να εξασφαλισθεί ότι παρέχεται η αναγκαία περιποίηση στα ζώα κατά τη διάρκεια της μεταφοράς, οι αποστολές ζώων πρέπει να συνοδεύονται, εκτός από τις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) στην περίπτωση που τα ζώα μεταφέρονται σε ασφαλή κιβώτια με κατάλληλο εξαερισμό και τα οποία περιέχουν, εάν είναι ανάγκη, επαρκή τροφή και νερό σε μη ανατρεπόμενα δοχεία, για ταξίδι διπλής διάρκειας από την προβλεπόμενη·

β) την περίπτωση που ο μεταφορέας αναλαμβάνει να εκτελέσει καθήκοντα συνοδού·

γ) στην περίπτωση που ο αποστολέας έχει αναθέσει σε εντολοδόχο του τη φροντίδα των ζώων σε κατάλληλους σταθμούς.

7. α) Ο συνοδός ή ο εντολοδόχος του αποστολέα υποχρεούται να φροντίζει τα ζώα, να τους παρέχει τροφή και νερό και, ενδεχομένως, να τα αρμέγει·

β) οι γαλακτοφόρες αγελάδες πρέπει να αρμέγονται ανά διάστημα 12 ωρών περίπου και πάντως 15 ωρών το πολύ·

γ) για να μπορεί να παρέχει τις φροντίδες αυτές, ο συνοδός πρέπει να έχει στη διάθεσή του, ενδεχομένως, κατάλληλο μέσο φωτισμού.

8. Τα ζώα πρέπει να φορτώνονται μόνο σε μεταφορικά μέσα που έχουν καθαρισθεί επιμελώς και, ενδεχομένως, απολυμανθεί. Τα νεκρά ζώα, τα περιπτώματα και η κόπρος πρέπει να απομακρύνονται το ταχύτερο δυνατόν.

B. Ειδικές διατάξεις για τις σιδηροδρομικές μεταφορές

9. Κάθε βαγόνι που χρησιμοποιείται για τη μεταφορά ζώων πρέπει να φέρει σήμα που να υποδεικνύει την παρουσία ζωντανών ζώων, εκτός εάν τα ζώα μεταφέρονται σε κιβώτια. Ελλείψει ειδικών βαγονιών για τη μεταφορά ζώων, τα χρησιμοποιούμενα βαγόνια πρέπει να είναι καλυμμένα, να μπορούν να ταξιδεύουν με μεγάλη ταχύτητα και να διαθέτουν επαρκώς μεγάλα ανοίγματα φυσικού αερισμού ή κατάλληλο σύστημα τεχνητού εξαερισμού ακόμα και σε χαμηλές ταχύτητες. Τα εσωτερικά τοιχώματα των βαγονιών πρέπει να είναι ξύλινα ή από άλλο κατάλληλο υλικό, να είναι τελειώς λεία και να φέρουν, σε κατάλληλο ύψος, κρίκους ή ράβδους όπου να μπορούν να προσδεθούν τα ζώα, εάν αυτό χρειασθεί.

10. Όταν δεν μεταφέρονται σε ατομικά κιβώτια, τα μόνοπλα πρέπει να προσδένονται είτε κατά τρόπο ώστε να βλέπουν προς την ίδια πλευρά του οχήματος είτε το ένα

απέναντι στο άλλο. Ωστόσο, τα πουλάρια και τα μη δαμασμένα ζώα δεν πρέπει να προσδένονται.

11. Τα μεγάλα ζώα πρέπει να φορτώνονται στα βαγόνια κατά τρόπο ώστε ο συνοδός να μπορεί να κυκλοφορεί ανάμεσά τους.

12. Όταν, σύμφωνα με την παράγραφο 3 στοιχείο α), απαιτείται διαχωρισμός των ζώων, ο διαχωρισμός αυτός μπορεί να πραγματοποιείται είτε με την πρόσδεση των ζώων σε διαφορετικά σημεία του βαγονιού, εάν υπάρχει αρκετός χώρος, είτε με τη βοήθεια κατάλληλων χωρισμάτων.

13. Κατά τη σύνδεση των βαγονιών και για κάθε άλλο ελιγμό, πρέπει να λαμβάνονται κατάλληλα μέτρα ώστε να αποφεύγονται απότομα τραντάγματα των βαγονιών που μεταφέρουν ζώα.

Γ. Ειδικές διατάξεις για τις οδικές μεταφορές

14. Τα οχήματα πρέπει να είναι κατασκευασμένα κατά τρόπο ώστε να εμποδίζεται η διαφυγή των ζώων και να εξασφαλίζεται η προστασία τους· επίσης πρέπει να διαθέτουν οροφή η οποία να εξασφαλίζει αποτελεσματική προστασία από τις καιρικές συνθήκες.

15. Μέσα στα οχήματα που χρησιμοποιούνται για τη μεταφορά μεγάλων ζώων τα οποία κανονικά πρέπει να προσδένονται πρέπει να υπάρχουν εγκατεστημένα μέσα πρόσδεσης. Εάν το όχημα πρέπει να χωρισθεί σε διαμερίσματα, τα χωρίσματα πρέπει να είναι κατασκευασμένα από ανθεκτικό υλικό.

16. Τα οχήματα πρέπει να φέρουν κατάλληλο εξοπλισμό ο οποίος πληροί τους όρους που προβλέπονται στην παράγραφο 4.

Δ. Ειδικές διατάξεις για τις πλωτές μεταφορές

17. Ο εξοπλισμός των σκαφών πρέπει να είναι τέτοιος ώστε τα ζώα να μπορούν να μεταφέρονται χωρίς να τραυματίζονται ή να ταλαιπωρούνται πέραν του αναπόφευκτα αναγκαίου.

18. Τα ζώα δεν πρέπει να μεταφέρονται σε ακάλυπτα καταστρώματα, εκτός εάν βρίσκονται μέσα σε κατάλληλα στερεωμένα κιβώτια ή σε άλλους χώρους εγκεκριμένους από την αρμόδια αρχή, οι οποίοι παρέχουν ικανοποιητική προστασία από τη θάλασσα και την κακοκαιρία.

19. Τα ζώα πρέπει να προσδένονται ή να τοποθετούνται σε κατάλληλα ατομικά ή ομαδικά κιβώτια.

20. Πρέπει να υπάρχουν κατάλληλοι διάδρομοι που να επιτρέπουν την πρόσβαση σε όλα τα ατομικά ή ομαδικά κιβώτια ή οχήματα όπου βρίσκονται τα ζώα. Επίσης, πρέπει να υπάρχει κατάλληλος φωτισμός.

21. Ο αριθμός των συνοδών πρέπει να είναι επαρκής σε σχέση με τον αριθμό των μεταφερόμενων ζώων και τη διάρκεια του ταξιδιού.

22. Όλα τα τμήματα του πλοίου που καταλαμβάνονται από τα ζώα πρέπει να είναι εφοδιασμένα με εγκατάσταση εκροής των υδάτων και να διατηρούνται σε καλή κατάσταση καθαριότητας.

23. Εργαλείο εγκεκριμένο από την αρμόδια αρχή πρέπει να είναι διαθέσιμο για τη σφαγή των ζώων σε περίπτωση ανάγκης.

24. Τα σκάφη που χρησιμοποιούνται για τη μεταφορά των ζώων πρέπει να εφοδιάζονται, πριν από την αναχώρηση με επαρκή αποθέματα πόσιμου νερού - εάν δεν διαθέτουν κατάλληλο σύστημα παραγωγής πόσιμου νερού - και κατάλληλων τροφών ανάλογα με το είδος και

τον αριθμό των μεταφερόμενων ζώων καθώς και τη διάρκεια του ταξιδιού.

25. Πρέπει να λαμβάνονται μέτρα για την απομόνωση ασθενών ή τραυματισμένων ζώων κατά τη διάρκεια του ταξιδιού και για την παροχή των πρώτων βοηθειών σε περίπτωση ανάγκης.

26. α) Οι παράγραφοι 17 έως 19 δεν εφαρμόζονται στις μεταφορές ζώων με σιδηροδρομικά ή οδικά οχήματα τα οποία φορτώνονται σε οχηματαγωγά ή παρόμοια πλοία. Σε περίπτωση που τα ζώα μεταφέρονται με σιδηροδρομικά οχήματα τα οποία φορτώνονται σε πλοία, λαμβάνονται ειδικά μέτρα ώστε να εξασφαλίζεται κατάλληλος εξαερισμός καθόλη τη διάρκεια του ταξιδιού

β) όταν τα ζώα μεταφέρονται με οδικά οχήματα που φορτώνονται σε πλοία, πρέπει να εφαρμόζονται τα ακόλουθα μέτρα:

i) το τμήμα μεταφοράς των ζώων πρέπει να είναι καλά στερεωμένο στο όχημα. Το όχημα και το τμήμα μεταφοράς των ζώων πρέπει να διαθέτουν κατάλληλα σημεία στερέωσης ώστε να στερεώνονται σταθερά στο πλοίο. Στο καλυμμένο κατάστρωμα των οχηματαγωγών «ROLL ON - ROLL OFF» πρέπει να εξασφαλίζεται κατάλληλος αερισμός, ανάλογα με τον αριθμό των μεταφερομένων οχημάτων. Εφόσον είναι εφικτό, τα οχήματα που μεταφέρουν ζώα πρέπει να τοποθετούνται κοντά σε στόμια εισόδου καθαρού αέρα.

ii) το τμήμα μεταφοράς των ζώων πρέπει να έχει αρκετά ανοίγματα ή άλλα συστήματα που να εξασφαλίζουν επαρκή αερισμό, λαμβανομένου υπόψη ότι η παροχή του αέρα είναι περιορισμένη στον κλειστό χώρο του κύτους οχημάτων του πλοίου. Ο ελεύθερος χώρος στο εσωτερικό του τμήματος μεταφοράς των ζώων και σε καθένα από τα επίπεδά του, πρέπει να είναι επαρκής ώστε να επιτρέπει το σωστό αερισμό πάνω από τα ζώα όταν αυτά βρίσκονται στη φυσική όρθια στάση τους.

iii) πρέπει να προβλέπεται η άμεση πρόσβαση σε κάθε χώρισμα του τμήματος μεταφοράς των ζώων ώστε να είναι δυνατόν να τους παρέχονται φροντίδες, τροφή και νερό κατά τη διάρκεια του ταξιδιού.

Ε. Ειδικές διατάξεις για τις εναέριες μεταφορές

27. Τα ζώα πρέπει να μεταφέρονται σε ατομικά ή ομαδικά κιβώτια ή ιπποφορεία κατάλληλα για το μεταφερόμενο είδος, σύμφωνα με την πιο πρόσφατη ρύθμιση της IATA σχετικά με τη μεταφορά ζώντων ζώων.

28. Πρέπει να λαμβάνονται μέτρα ώστε να αποφεύγονται οι εξαιρετικά υψηλές ή χαμηλές θερμοκρασίες εντός του αεροσκάφους ανάλογα με το είδος των ζώων. Επιπλέον, πρέπει να αποφεύγονται μεγάλες διακυμάνσεις στην πίεση του αέρα.

29. Στα φορτηγά αεροσκάφη πρέπει να υπάρχει εργαλείο εγκεκριμένο από την αρμόδια αρχή για τη σφραγή των ζώων σε περίπτωση ανάγκης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

ΠΟΥΛΕΡΙΚΑ, ΚΑΡΤΟΙΚΙΔΙΑ ΠΤΗΝΑ ΚΑΙ ΚΟΥΝΕΛΙΑ

30. Οι διατάξεις των ακόλουθων παραγράφων του κεφαλαίου I εφαρμόζονται, τηρουμένων των αναλογιών, στη μεταφορά πουλερικών και κατοικίδιων πτηνών και κουνελιών παράγραφος 2 στοιχεία α), β) και γ) και παράγραφοι 3, 5, 6, 8, 9, 13, 17 έως 22, 24 και 26 έως και 29.

31. Κατάλληλη τροφή και νερό πρέπει να είναι διαθέσιμα σε επαρκή ποσότητα, εκτός από τις περιπτώσεις κατά τις οποίες:

i) η μεταφορά διαρκεί λιγότερο από 12 ώρες, χωρίς να συνυπολογίζεται ο χρόνος φόρτωσης και εκφόρτωσης,

ii) η μεταφορά διαρκεί λιγότερο από 24 ώρες εφόσον πρόκειται για νεοσσούς οποιουδήποτε είδους, υπό τον όρο ότι η μεταφορά ολοκληρώνεται εντός 72 ωρών μετά την εκκόλαψη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

ΚΑΤΟΙΚΙΔΙΟΙ ΣΚΥΛΟΙ ΚΑΙ ΓΑΤΕΣ

32. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου I παράγραφος 2 στοιχείο α), οι διατάξεις των ακόλουθων παραγράφων του κεφαλαίου I εφαρμόζονται τηρουμένων των αναλογιών στη μεταφορά κατοικίδιων σκύλων και γατών: παράγραφος 1, παράγραφος 2 στοιχεία α), β) και γ), παράγραφοι 3, 5, 6, παράγραφος 7 στοιχεία α) και γ), παράγραφοι 8, 9, 12, 13, 15 και 17 έως και 29.

33. Στα μεταφερόμενα ζώα πρέπει να παρέχεται τροφή ανά διαστήματα όχι μεγαλύτερα των 24 ωρών και νερό ανά διαστήματα όχι μεγαλύτερα των 12 ωρών. Τα ζώα πρέπει να συνοδεύονται με σαφείς γραπτές οδηγίες όσον αφορά την παροχή τροφής και νερού. Τα θηλυκά που βρίσκονται σε οίστρο πρέπει να διαχωρίζονται από τα αρσενικά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

ΆΛΛΑ ΘΗΛΑΣΤΙΚΑ ΚΑΙ ΠΤΗΝΑ

34. α) Οι διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου εφαρμόζονται στις μεταφορές των θηλαστικών και πτηνών που δεν καλύπτονται από τις διατάξεις των προηγούμενων κεφαλαίων.

β) οι ακόλουθες παράγραφοι του κεφαλαίου I εφαρμόζονται, τηρουμένων των αναλογιών στη μεταφορά των ειδών που αφορά το παρόν κεφάλαιο: παράγραφος 1 παράγραφος 2 στοιχεία α), β) και γ) παράγραφος 3 στοιχείο β) παράγραφοι 4, 5, 6, παράγραφος 7 στοιχεία α) και γ), παράγραφοι 8, 9 και 13 έως 29.

35. Με την επιφύλαξη του άρθρου 3 παράγραφος 1 στοιχείο β), μπορούν να μεταφέρονται μόνο ζώα υγιή και ικανά προς μεταφορά. Τα ζώα που είναι προφανώς σε κατάσταση προχωρημένης κυοφορίας ή τα ζώα που γέννησαν πρόσφατα καθώς και τα νεογέννητα που δεν δύνανται να τραφούν μόνο τους και δεν συνοδεύονται από τη μητέρα τους δεν θεωρούνται ικανά προς μεταφορά. Μπορούν να παρέχονται παρεκκλίσεις από τις διατάξεις αυτές σε εξαιρετικές περιπτώσεις εάν επιβάλλεται προς το συμφέρον του ζώου, να μεταφερθεί σε χώρο όπου μπορεί να του παραχθεί κατάλληλη περιποίηση.

36. Δεν πρέπει να χορηγούνται ηρεμιστικά εκτός από εξαιρετικές περιστάσεις και, στην περίπτωση αυτή, υπό τον άμεσο έλεγχο κτηνιάτρου. Ένα ενημερωτικό έγγραφο για τη χορήγηση ηρεμιστικών πρέπει να συνοδεύει το ζώο μέχρι τον προορισμό του.

37. Τα ζώα πρέπει να μεταφέρονται μόνο με κατάλληλα μεταφορικά μέσα επί των οποίων να υπάρχει ενδεχομένως, ένδειξη ότι πρόκειται για ζώα άγρια, ανθρωπόμοβα ή επικίνδυνα. Εξάλλου, πρέπει να υπάρχουν σαφείς γραπτές οδηγίες όσον αφορά την παροχή τροφής και νερού και κάθε ιδιαίτερης φροντίδας που απαιτείται.

Τα ζώα που ταξιδεύουν υπό την κάλυψη της CITES πρέπει να μεταφέρονται σύμφωνα με τις πλέον πρόσφατες διατάξεις των οδηγιών σχετικά με τη μεταφορά και την προετοιμασία για μεταφορά ζώντων αγρίων ζώων και φυτών της CITES. Κατά την αεροπορική μεταφορά τα ζώα πρέπει να μεταφέρονται τουλάχιστον σύμφωνα με τους πιο πρόσφατους κανόνες της IATA για τη μεταφορά ζώντων ζώων. Επίσης, πρέπει να κατευθύνονται το συντομότερο δυνατό στον προορισμό τους.

38. Στα ζώα που καλύπτονται από το παρόν κεφάλαιο παρέχονται φροντίδες σύμφωνα με τις οδηγίες που αναφέρονται στο σημείο 37.

39. Πρέπει να προβλέπεται κατάλληλη προθεσμία και προετοιμασία των ζώων για ταξίδι, κατά τη διάρκεια της οποίας θα εισέρχονται, εφόσον είναι ανάγκη, σιγά - σιγά στο κιβώτιό τους.

40. Ζώα διαφορετικών ειδών δεν πρέπει να τοποθετούνται στο ίδιο κιβώτιο. Επιπλέον, ζώα του ίδιου είδους δεν πρέπει να τοποθετούνται στο ίδιο κιβώτιο εκτός εάν είναι γνωστό ότι ανέχονται το ένα το άλλο.

41. Τα ελαφροειδή δεν πρέπει να μεταφέρονται κατά τη διάρκεια της περιόδου κατά την οποία αλλάζουν τα κέρατά τους.

42. Τα πτηνά πρέπει να κρατούνται σε ημίφως.

43. Με την επιφύλαξη των ειδικών μέτρων που λαμβάνονται σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 3, στα θαλάσσια θηλαστικά πρέπει να παρέχονται συνεχείς φροντίδες από ειδικευμένο πρόσωπο. Τα μέσα μεταφοράς δεν πρέπει να στοιβάζονται.

44. α) Προκειμένου να εξασφαλίζεται ανά πάσα στιγμή η πρόπουσα ροή του αέρα, πρέπει να επιτυγχάνεται επιπλέον εξαερισμός μέσω ανοιγμάτων κατάλληλης διαμέτρου σε όλες τις πλευρές των κιβωτίων. Ωστόσο τα ανοίγματα αυτά πρέπει να έχουν τέτοιο μέγεθος, ώστε να αποφεύγεται επαφή των ζώων με τα πρόσωπα που διακινούν τα κιβώτια, ή ο τραυματισμός τους

β) κικκλιδώματα κατάλληλου μεγέθους πρέπει να τοποθετούνται σε όλες τις πλευρές πλάγια άνω και κάτω, των κιβωτίων για να μπορεί ο αέρας να κυκλοφορεί ελεύθερα και να φθάνει μέχρι τα ζώα σε περίπτωση στενού στοιβάγματος του φορτίου.

45. Τα ζώα δεν πρέπει να τοποθετούνται πλησίον τροφίμων ή σε χώρους όπου έχουν πρόσβαση άτομα χωρίς άδεια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

ΑΛΛΑ ΣΠΟΝΔΥΛΩΤΑ ΚΑΙ ΨΥΧΡΟΑΙΜΑ ΖΩΑ

46. Τα άλλα σπονδυλωτά και τα ψυχρόαιμα ζώα πρέπει να μεταφέρονται σε κατάλληλες συσκευασίες και υπό κατάλληλες για το εκάστοτε είδος συνθήκες, ιδίως όσον αφορά το χώρο, τον εξαερισμό, τη θερμοκρασία, την ασφάλεια και την παροχή νερού και οξυγόνου. Τα ζώα που καλύπτονται από την CITES πρέπει να μεταφέρονται σύμφωνα με τις «οδηγίες σχετικά με την μεταφορά και την προετοιμασία για μεταφορά αγρίων ζώντων ζώων και φυτών» της CITES. Κατά την αεροπορική μεταφορά, τα ζώα αυτά πρέπει να μεταφέρονται σύμφωνα τουλάχιστον με τους πλέον πρόσφατους κανόνες της IATA για τη μεταφορά ζώντων ζώων. Τα ζώα αυτά πρέπει να μεταφέρονται στον προορισμό τους το ταχύτερο δυνατόν.

«ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI

7. ΠΥΚΝΟΤΗΤΑ ΦΟΡΤΩΣΗΣ

A. ΜΟΝΟΠΛΑ ΟΙΚΟΣΙΤΑ ΖΩΑ

Σιδηροδρομική μεταφορά

Ενήλικοι ίπποι	1,75 M ² (0,7 x 2,5M) (*)
Νεαροί ίπποι (6-24 μηνών) (για ταξίδια έως 48 ωρών)	1,2 M ² (0,6 x 2M)
Νεαροί ίπποι (6-24 μηνών) (για ταξίδια άνω των 48 ωρών)	2,4 M ² (1,2 x 2M)
Πόνεϋ (κάτω των 144 CM)	1 M ² (0,6 x 8 M)
Πουλάρια (0-6 μηνών)	1,4 M ² (1 x 1,4M)

(*) Το τυποποιημένο χρήσιμο πλάτος των βαγονιών είναι 2,6 ως 2,7M

Σημείωση : Στη διάρκεια μεγάλων ταξιδιών τα πουλάρια και οι νεαροί ίπποι πρέπει να μπορούν να ξεπλώνουν

Οι αριθμοί αυτοί μπορούν να ποικίλλουν κατά 10% το πολύ για τους ενήλικους ίππους και κατά 20% το πολύ για τους νεαρούς ίππους και τα πουλάρια ανάλογα, όχι μόνο με το βάρος και το μέγεθος των ζώων, αλλά και με τη φυσική τους κατάσταση, τις μετεωρολογικές συνθήκες και την πιθανή διάρκεια του ταξιδιού.

Οδική μεταφορά

Ενήλικοι ίπποι	1,75 M ² (0,7 x 2,5 M)
Νεαροί ίπποι (6-24 μηνών) (για ταξίδια έως 48ωρών)	1,2 M ² (0,6 x 2 M)
Νεαροί ίπποι (6-24 μηνών) (για ταξίδια άνω των 48 ωρών)	2,4 M ² (1,2 x 2 M)
Πόνεϋ (κάτω των 144 CM)	1 M ² (0,6 x 1,8 M)
Πουλάρια (0-6 μηνών)	1,4 M ² (1 x 1,4 M)

Σημείωση: Κατά τη διάρκεια των μεγάλων ταξιδιών τα πουλάρια πρέπει να μπορούν να ξεπλώνουν

Οι αριθμοί αυτοί μπορούν να ποικίλλουν κατά 10% το πολύ για τους ενήλικους ίππους και κατά 20% το πολύ για τους νεαρούς ίππους και τα πουλάρια ανάλογα όχι μόνον με το βάρος και το μέγεθος των ζώων, αλλά και με τη φυσική τους κατάσταση, τις μετεωρολογικές συνθήκες και την πιθανή διάρκεια του ταξιδιού.

Αεροπορική μεταφορά

Πυκνότητα φόρτωσης ίππων σε σχέση με το εμβαδόν στο δάπεδο

0 - 100 KG	0,42 M ²
100 - 200KG	0,56 M ²
200 - 300 KG	0,8 M ²
300 - 400 KG	1,04 M ²
400 - 500 KG	1,19 M ²
500 - 600 KG	1,34 M ²
600 - 700 KG	1,51 M ²
700 - 800 KG	1,73 M ²

Θαλάσσια μεταφορά

Βάρος ζώντος ζώου σε KG	M ² ζώο
200 - 300	0,90 / 1,175
300 - 400	1,175 / 1,45
400 - 500	1,45 / 1,725
500 - 600	1,725 / 2
600 - 700	2 / 2,25

Β. ΒΟΟΕΙΔΗ

Σιδηροδρομική μεταφορά

Κατηγορία	Κατά προσέγγιση βάρος σε KG	Εμβαδόν σε M ² ανά ζώο
Μόσχοι εκτροφής	55	0,30 έως 0,40
Μόσχοι μεσαίου μεγέθους	110	0,40 έως 0,70
Χονδροί μόσχοι	200	0,70 έως 0,95
Βοοειδή μεσαίου μεγέθους	325	0,95 έως 1,30
Μεγάλα βοοειδή	550	1,30 έως 1,60
Πολύ μεγάλα βοοειδή	>700	(> 1,60)

Οι αριθμοί αυτοί μπορούν να ποικίλλουν ανάλογα όχι μόνον με το βάρος και το μέγεθος των ζώων αλλά και με τη φυσική τους κατάσταση, τις μετεωρολογικές συνθήκες και την πιθανή διάρκεια του ταξιδιού.

Οδική μεταφορά

Κατηγορία	Βάρος κατά προσέγγιση σε KG	Εμβαδόν σε M ² ανά ζώο
Μόσχοι εκτροφής	50	0,30 έως 0,40
Μόσχοι μεσαίου μεγέθους	110	0,40 έως 0,70
Χονδροί μόσχοι	200	0,70 έως 0,95
Βοοειδή μεσαίου μεγέθους	325	0,95 έως 1,30
Μεγάλα βοοειδή	550	1,30 έως 1,60
Πολύ μεγάλα βοοειδή	>700	(> 1,60)

Οι αριθμοί αυτοί μπορούν να ποικίλλουν ανάλογα όχι μόνον με το βάρος και το μέγεθος των ζώων, αλλά και με τη φυσική τους κατάσταση τις μετεωρολογικές συνθήκες και την πιθανή διάρκεια του ταξιδιού.

Αεροπορική μεταφορά

Κατηγορία	Κατά προσέγγιση βάρος σε KG	Εμβαδόν σε M ² ανά ζώο
Μόσχοι	50	0,23
	70	0,28
Βοοειδή	300	0,84
	500	1,27

Θαλάσσια μεταφορά

Βάρος ζώντος ζώου σε KG	M ² /ζώο
200/300	0,81 / 1.0575
300/400	1.0575 / 1.305
400/500	1.305 / 1.5525
500/600	1.5525 / 1,8
600/700	1,8 / 2.025

Για τα έγκυα ζώα πρέπει να προβλέπεται εμβαδόν μεγαλύτερο κατά 10%

Γ. ΑΙΓΟΠΡΟΒΑΤΑ

Σιδηροδρομική μεταφορά

Κατηγορία	Βάρος σε KG	Εμβαδόν σε M ² ανά ζώο
Κεκαρμένα πρόβατα	<55	0,20 έως 0,30
	>55	>0,30
Μη κεκαρμένα πρόβατα	<55	0,30 έως 0,40
	>55	>0,40
Προβατίνες σε προχωρημένο στάδιο εγκυμοσύνης	<55	0,40 έως 0,50
	>55	>0,50
Αίγες	<35	0,20 έως 0,30
	35 έως 55	0,30 έως 0,40
	>55	0,40 έως 0,75
Αίγες σε προχωρημένο στάδιο εγκυμοσύνης	<55	0,40 έως 0,50
	>55	>0,50

Το προαναφερόμενο εμβαδόν μπορεί να ποικίλλει ανάλογα με τη φυλή, το μέγεθος, τη φυσική κατάσταση και το μήκος του τριχώματος των ζώων, καθώς και ανάλογα με τις μετεωρολογικές συνθήκες και τη διάρκεια του ταξιδιού.

Οδική μεταφορά

Κατηγορία	Βάρος σε KG	Εμβαδόν σε M ² ανά ζώο
Κεκαρμένα πρόβατα και αμνοί	<55	0,20 έως 0,30
	>55	>0,30
Μη κεκαρμένα πρόβατα	<55	0,30 έως 0,40
	>55	>0,40
Προβατίνες σε προχωρημένο στάδιο εγκυμοσύνης	<55	0,40 έως 0,50
	>55	>0,50
Αίγες	<35	0,20 έως 0,30
	35 έως 55	0,30 έως 0,40
	>55	0,40 έως 0,75
Αίγες σε προχωρημένο στάδιο εγκυμοσύνης	<55	0,40 έως 0,50
	>55	>0,50

Το προαναφερόμενο εμβαδόν μπορεί να ποικίλλει ανάλογα με τη φυλή, το μέγεθος, τη φυσική κατάσταση και το μήκος του τριχώματος των ζώων, καθώς και ανάλογα με τις μετεωρολογικές συνθήκες και τη διάρκεια του ταξιδιού. Π.χ. για τους μικρούς αμνούς είναι δυνατόν να προβλέπεται εμβαδόν στο δάπεδο μικρότερο κατά 0,2 M² ανά ζώο.

Αεροπορική μεταφορά

Πυκνότητα φόρτωσης των αιγοπροβάτων σε σχέση με το εμβαδόν

Μέσο βάρος σε KG	Εμβαδόν ανά αιγοπρόβατο σε (M ²)
25	0,20
50	0,30
75	0,40

Θαλάσσια μεταφορά

Βάρος ζώντος ζώου σε KG	M ² ανά ζώο
20 - 30	0,24 0,265
30 - 40	0,265 0,290
40 - 50	0,290 0,315
50 - 60	0,315 0,34
60 - 70	0,34 0,39

Δ. ΧΟΙΡΟΙ

Σιδηροδρομική και οδική μεταφορά

Όλοι οι χοίροι πρέπει τουλάχιστον να μπορούν να κατακλίνονται και να στέκονται όρθιοι στη φυσική τους στάση.

Προκειμένου να τηρούνται οι στοιχειώδεις απαιτήσεις, η πυκνότητα φόρτωσης κατά τη μεταφορά των χοίρων βάρους 100 KG περίπου δεν πρέπει να υπερβαίνει τα 235 KG/M².

Ενδέχεται, λόγω της φυλής, του μεγέθους και της φυσικής κατάστασης των χοίρων, να απαιτείται εμβαδόν μεγαλύτερο από το προαναφερόμενο κατώτατο όριο: το εμβαδόν αυτό μπορεί να αυξάνεται κατά 20% κατ' ανώτατο όριο, ανάλογα με τις μετεωρολογικές συνθήκες και τη διάρκεια του ταξιδιού.

Αεροπορική μεταφορά

Η πυκνότητα φόρτωσης πρέπει μεν να είναι αρκετά υψηλή ώστε να αποφεύγεται ο τραυματισμός κατά την απογείωση, τις αναταράξεις ή την προσγείωση, αλλά πρέπει επίσης να επιτρέπει σε όλα τα ζώα να κατακλίνονται. Κατά την επιλογή της πυκνότητας φόρτωσης πρέπει να

λαμβάνονται υπόψη το κλίμα, η ολική διάρκεια του ταξιδιού και η ώρα άφιξης.

Μέσο βάρος	Εμβαδόν ανά χοίρο
15 KG	0,13 M ²
25 KG	0,15 M ²
50 KG	0,35 M ²
100 KG	0,51 M ²

Θαλάσσια μεταφορά

Βάρος ζώντος ζώου σε KG	M ² ανά ζώο
10 το πολύ	0,20
20	0,28
45	0,37
70	0,60
100	0,85
140	0,95
180	1,10
270	1,50

Ε. ΠΟΥΛΕΡΙΚΑ

Πυκνότητα που εφαρμόζεται κατά τη μεταφορά πουλερικών σε κιβώτια

Κατηγορία	Εμβαδόν
Νεοσσοί μιας ημέρας	21 - 25 CM ² ανά νεοσσό
Πουλερικά κάτω του 1,6 KG	180 έως 200 CM ² /KG
Πουλερικά από 1,6 έως 3 KG	160 CM ² /KG
Πουλερικά από 3 έως 5 KG	115 CM ² /KG
Πουλερικά άνω των 5 KG	105 CM ² /KG

Οι αριθμοί αυτοί μπορούν να ποικίλλουν ανάλογα όχι μόνον με το βάρος και το μέγεθος των πτηνών, αλλά και με τη φυσική τους κατάσταση, τις μετεωρολογικές συνθήκες και την πιθανή διάρκεια του ταξιδιού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VIII

48. ΔΙΑΣΤΗΜΑΤΑ ΠΟΤΙΣΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗΣ ΤΡΟΦΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΑΞΙΔΙΟΥ ΚΑΙ ΑΝΑΠΑΥΣΗΣ

1. Οι απαιτήσεις του παρόντος κεφαλαίου εφαρμόζονται στη μεταφορά των ζωικών ειδών που αναφέρονται στο άρθρο 1 παράγραφος 1 στοιχείο α), πλην των αεροπορικών μεταφορών, οι προδιαγραφές περί των οποίων περιέχονται στο κεφάλαιο Ι.Ε. σημεία 27 έως 29.

2. Η διάρκεια ταξιδιού των ζώων των ειδών που αναφέρονται στο σημείο 1 δεν πρέπει να υπερβαίνει τις 8 ώρες.

3. Η ανώτατη διάρκεια ταξιδιού που αναφέρεται στο σημείο 2 μπορεί να παρατείνεται εάν το όχημα που χρησιμοποιείται για τη μεταφορά πληροί τους ακόλουθους πρόσθετους όρους:

- στο δάπεδο του οχήματος υπάρχει αρκετή στρωμένη,
- το όχημα μεταφέρει επαρκή ποσότητα ζωοτροφών ανάλογα με τα μεταφερόμενα ζωικά είδη και τη διάρκεια του ταξιδιού,
- υπάρχει άμεση πρόσβαση στα ζώα,
- υπάρχει δυνατότητα συμπληρωματικού αερισμού, ο οποίος μπορεί να ρυθμίζεται ανάλογα με την (εσωτερική και εξωτερική) θερμοκρασία,
- υπάρχουν κινητά χωρίσματα για τη δημιουργία διαμερισμάτων,
- τα οχήματα διαθέτουν σύστημα που επιτρέπει τη σύνδεση με την υδροδότηση κατά τις στάσεις,
- τα οχήματα που χρησιμοποιούνται για τη μεταφορά χοίρων πρέπει να διαθέτουν επαρκή ποσότητα νερού για το ποτίσμα των ζώων κατά το ταξίδι.

4. Όταν χρησιμοποιείται οδικό όχημα που πληροί τους όρους του σημείου 3, τα διαστήματα ποτίσματος και παροχής τροφής, καθώς και η διάρκεια ταξιδιού και ανάπαυσης είναι οι εξής:

α) στους μη απογαλακτισμένους μόσχους, αμνούς, ερίφια και πώλους, οι οποίοι λαμβάνουν γαλακτούχο τροφή καθώς και στα μη απογαλακτισμένα χοιρίδια πρέπει να παρέχεται, ύστερα από εννέα ώρες μεταφοράς, επαρκής χρόνος ανάπαυσης, τουλάχιστον μιας ώρας, ιδίως για να ποτίζονται και, αν χρειάζεται, να ταΐζονται. Μετά από αυτόν τον χρόνο ανάπαυσης το ταξίδι μπορεί να συνεχίζεται για άλλες εννέα ώρες,

β) η διάρκεια μεταφοράς των χοίρων δεν πρέπει να υπερβαίνει τις 24 ώρες. Κατά τη διάρκεια του ταξιδιού αυτού, τα ζώα πρέπει να έχουν συνεχώς τη δυνατότητα να πίνουν νερό,

γ) η διάρκεια μεταφοράς των οικιακών μονόπλων (πλην των εγγεγραμμένων ιπποειδών κατά την έννοια της οδηγίας 90/426/ΕΟΚ) (1), δεν πρέπει να υπερβαίνει τις 24 ώρες. Κατά τη διάρκεια του ταξιδιού αυτού, πρέπει να ποτίζονται και, αν χρειάζεται, να ταΐζονται κάθε 8 ώρες,

δ) σε όλα τα άλλα ζώα των ειδών που αναφέρονται στο σημείο 1 πρέπει να παρέχεται ύστερα από 14 ώρες μεταφοράς, επαρκής χρόνος ανάπαυσης, τουλάχιστον μιας ώρας, ιδίως για να ποτίζονται, και αν χρειάζεται, να ταΐζονται. Μετά από αυτόν τον χρόνο ανάπαυσης το ταξίδι μπορεί να συνεχίζεται για άλλες 14 ώρες,

5. Μετά την καθορισμένη διάρκεια ταξιδιού, τα ζώα πρέπει να εκφορτώνονται και να τους παρέχεται τροφή, νερό και χρόνος ανάπαυσης τουλάχιστον 24 ωρών.

6. Τα ζώα δεν πρέπει να μεταφέρονται σιδηροδρομικώς εάν η μέγιστη διάρκεια ταξιδιού υπερβαίνει εκείνη που προβλέπεται στο σημείο 2. Ωστόσο εφαρμόζονται οι διάρκειες ταξιδιού που προβλέπονται στο σημείο 4 εφόσον τηρούνται οι προϋποθέσεις που προβλέπονται στα σημεία 3 και 4, εξαιρουμένων των περιόδων ανάπαυσης.

7. α) Τα ζώα δεν πρέπει να μεταφέρονται δια θαλάσσης εφόσον η μέγιστη διάρκεια ταξιδιού υπερβαίνει εκείνη που προβλέπεται στο σημείο 2, εκτός εάν τηρούνται οι προϋποθέσεις που προβλέπονται στα σημεία 3 και 4, εξαιρουμένων των διαρκειών ταξιδιού και των περιόδων ανάπαυσης.

β) Σε περίπτωση θαλάσσιας μεταφοράς που συνδέει τακτικά και απευθείας δύο γεωγραφικά σημεία της Κοινότητας με τη βοήθεια οχημάτων που φορτώνονται στα πλοία χωρίς να εκφορτώνονται τα ζώα, πρέπει να προβλέπεται για τα ζώα, διάρκεια ανάπαυσης 12 ωρών μετά την εκφόρτωσή τους στο λιμένα προορισμού ή στην άμεση γειτονία του εκτός εάν η διάρκεια της θαλάσσιας μεταφοράς εντάσσεται στο γενικό πρόγραμμα των σημείων 2 έως 4.

8. Οι διάρκειες ταξιδιού που αναφέρονται στα σημεία 3, 4 και 7 στοιχείο β) μπορεί να παρατείνονται κατά 2 ώρες προς το συμφέρον των ζώων, ανάλογα ιδίως με την εγγύτητα του τόπου προορισμού,

9. Με επιφύλαξη των διατάξεων των παραγράφων 3 έως 8, τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν μέγιστη διάρκεια μεταφοράς 8 ωρών μη δυνάμενη να παραταθεί για τις μεταφορές ζώων που προορίζονται προς σφαγή, οι οποίες πραγματοποιούνται εξ ολοκλήρου από ένα σημείο αναχώρησης έως ένα σημείο άφιξης στο εδαφώς τους

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VIII
ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΟΥ

<u>ΜΕΤΑΦΟΡΕΑΣ</u> (ΟΝΟΜΑ, ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ, ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΕΠΩΝΥΜΙΑ)	<u>ΤΥΠΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΟΥ ΜΕΣΟΥ</u>
<u>ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΕΤΑΦΟΡΕΑ</u> (1)	<u>ΑΡΙΘΜ. ΠΙΝΑΚΙΔΑΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ Ή</u> <u>ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ</u> (1)
<u>ΖΩΙΚΟ ΕΙΔΟΣ:</u> <u>ΑΡΙΘΜΟΣ:</u> <u>ΤΟΠΟΣ ΑΝΑΧΩΡΗΣΗΣ:</u> <u>ΤΡΟΠΟΣ ΚΑΙ ΤΟΠΟΣ ΑΦΙΞΗΣ</u> (1)	<u>ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΟ:</u> <u>ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΟΥ ΤΑΞΙΔΙΟΥ</u> (1)
ΑΡΙΘ. ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ (ΩΝ) ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟΥ (ΩΝ) Ή ΣΥΝΟΔΕΥΤΙΚΟΥ ΕΓΓΡΑΦΟΥ (2)	<u>ΣΦΡΑΓΙΔΑ</u> ΤΟΥ ΚΤΗΝΙΑΤΡΟΥ ΤΟΥ ΤΟΠΟΥ ΑΝΑΧΩΡΗΣΗΣ (2)
	ΤΗΣ ΑΡΜΟΔΙΑΣ ΑΡΧΗΣ ΤΟΥ ΣΗΜΕΙΟΥ ΕΞΟΔΟΥ Ή ΤΟΥ ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟΥ ΜΕΘΟΡΙΑΚΟΥ ΣΗΜΕΙΟΥ (4)
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΚΑΙ ΩΡΑ ΑΝΑΧΩΡΗΣΗΣ:	ΟΝΟΜΑ ΤΟΥ ΑΡΜΟΔΙΟΥ ΤΗΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΚΑΤΑ ΤΟ ΤΑΞΙΔΙ
ΣΗΜΕΙΑ ΣΤΑΣΗΣ Ή ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ:	 (3)

ΤΟΠΟΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΚΑΙ ΩΡΑ	ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΣΤΑΣΗΣ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ
α)			
β)			
γ)			
δ)			
ε)			
στ)			

(1) Συμπληρώνεται από το μεταφορέα πριν από το ταξίδι

(2) Συμπληρώνεται από τον αρμόδιο κτηνίατρο

(3) Συμπληρώνεται από το μεταφορέα κατά τη διάρκεια του ταξιδιού

(4) Συμπληρώνεται από την αρμόδια αρχή του σημείου εξόδου ή του εγκεκριμένου μεθοριακού σημείου.

Ημερομηνία και ώρα άφιξης

Υπογραφή του αρμόδιου της μεταφοράς κατά τη διάρκεια του ταξιδιού

Άρθρο 17

Η ισχύς του παρόντος διατάγματος αρχίζει από 31 Δεκεμβρίου 1996 με εξαίρεση τις διατάξεις του σημείου 3 του κεφαλαίου VII του Παραρτήματος του άρθρου 16 του παρόντος διατάγματος, των οποίων η ισχύς αρχίζει από 31 Δεκεμβρίου 1997 και των διατάξεων του άρθρου 13, η ισχύς των οποίων αρχίζει από της δημοσίευσής του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Στον Υφυπουργό Γεωργίας αναθέτουμε τη δημοσίευση και εκτέλεση του παρόντος διατάγματος.

Αθήνα, 11 Νοεμβρίου 1997

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
Γ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ
Β. ΓΕΡΑΝΙΔΗΣ